

La ràdio per internet, un pont sobre les ones

La Ràdio per internet **Ràdio DPM**
quan tu vols...

http://80.32.54.3

IES Rafael Campalans - Anglès

QUI SOM?
Som un grup de nois i noies de l'IES RAFAEL CAMPALANS d'Anglès (La Selva) que volen fer ràdio per expressar-se i debatre idees. Parlem del que ens agrada i del que no. Aquest curs hi participen prop de 50 alumnes i col·laboren habitualment molts professors. La ràdio és per internet. Tu et baixes el fitxer del programa i l'escolltes a casa amb el teu reproductor d'mp3.

Cada programa està portat per un equip que té el control total del programa. A cada equip hi ha: guionista, locutor, tècnic de so i dj. Els programes es graven a l'estudi de ràdio DPM o on faci falta.

La plana web està allotjada en un dels servidors del centre.

Els programes es baixen i es poden escoltar en mp3 amb una qualitat del so de 96 Kbps, 44.100 Hz, 16 Bit i Stereo. O bé més ràpid, en Real Audio. *Si no et tens clica a l'icona*

DARRERES NOVETATS
Aquest curs portem gravats i e
FIRA SANT ANTON
El dissabte 17 de gener, Ràdio DPM va estar a la Fira de Sant Antoni d'Anglès. Vam gravar i poden sentir i també pots veu

La ràdio per internet, un pont sobre les ones

“Ràdio DPM” dona una sortida de banda ampla a l’efervescència creativa de les aules. A partir del guió radiofònic s’estableix un pont entre el canal escrit i els canals audiovisuals, un pont permanent que supera les ones efímeres de l’emissió radiofònica clàssica.

Dos professors de l’IES Rafael Campalans, Jordi Pagès i Huerta, que ha endegat la ràdio per internet de l’institut: “Ràdio DPM” <http://80.32.54.3>, i Lluís Solé i Perich, que hi imparteix classes de llengua i literatura catalana, presenten aquesta proposta educativa en comunicació audiovisual.

S’hi combinen aspectes tècnics i pràctics del tractament de l’audio que s’apliquen a la creació i l’expressió oral i escrita. Els exercicis sobre tipologia textual que es proposen a les programacions aplicades (3r nivell de concreció) de qualsevol dels nivells d’ESO, aporten els continguts per als guions.

Context

L’IES Rafael Campalans es troba a Anglès, un municipi (5.000 habitants) de la comarca de la Selva, a la riba dreta del Ter, on el riu s’escola des del congost de les Guilleries. En un entorn rural i desindustrialitzat, però que rep la influència socio-econòmica de la conurbació de Girona.

L’IES Rafael Campalans és l’institut de referència de cinc escoles dels municipis d’Anglès, Osor, La Cellera de Ter, Sant Julià del Llor i Bonmatí. També té alumnes d’altres municipis com Brunyola i Bescanó. Ofereix tres línies d’ESO, tres especialitats de Batxillerat i quatre cicles formatius (sistemes informàtic i administració d’empreses). Té uns quatre-cents cinquanta alumnes. A l’ESO hi ha una taxa d’immigració que oscil·la entre el 20 i el 30%, principalment del Marroc. Només un 5% es troba en aules d’acollida, la majoria ha nascut aquí o hi ha cursat l’etapa de primària. La llengua vehicular en tots els àmbits, intraescolars i extraescolars, és el català.

Metodologia i recursos

- Taula de mescles, *micro* i ordinador portàtil. Material particular que fou l’embrió de “Ràdio DPM” (2005).

- Estudi portàtil de *XtecRàdio*. Dotació del Departament d'Educació.
- Instruments de gravació: mòbils, mp3, mp4, gravadores i càmeres digitals.
- Programari d'edició: "*Audacity*".
- Despatx habilitat com a estudi de gravació. Enguany s'hi formen uns quaranta alumnes agrupats en deu equips d'edició i gravació. La formació en les especialitats de tècnics, locutors i guionistes és una activitat extraescolar a càrrec d'alumnes veterans de batxillerat.

Aplicació a l'aula de llengua d'ESO

Teatre Es treballen les onomatopeies d'animals, reproduïdes per les veus dels alumnes, a partir d'un guió que presenta les interjeccions que s'atribueixen als animals en quatre idiomes diferents, afegint-hi alguna onomatopeia irònica i alguna ocurrència de la classe.

Es treballen locucions i frases fetes catalanes que esmenten sorolls i que reflecteixen emocions, ambients i estats d'ànim de la classe. En convertir-les en guió radiofònic s'il·lustren amb sorolls i frases creades pels alumnes.

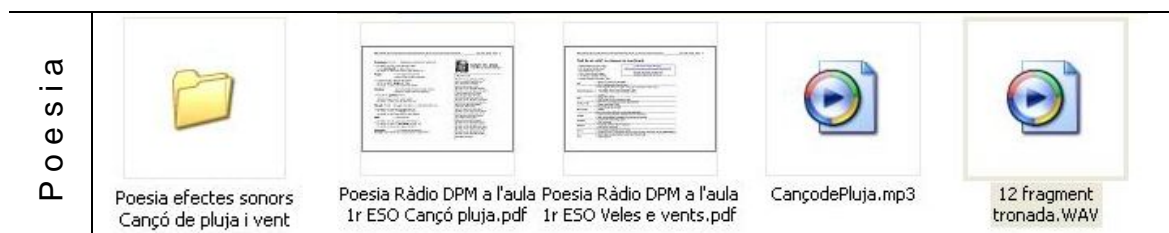

Una classe de 1r d'ESO suggereix la idea de teatralitzar l'actuació de la festa de Nadal. Una pluja d'idees a classe de tutoria i a classe de català aporta els personatges, l'escenografia, el vestuari i un esquema de la trama. El mestre escriu l'esbós d'una obra de teatre de tres pàgines que dura cinc minuts. L'obra es va reescriuint durant els assajos a l'aula. Un cop representada davant de pares i alumnes, el professor l'adapta com a guió radiofònic i és gravada per un grup d'alumnes d'ESO de "Ràdio DPM"

Poesia Grups de tres o quatre alumnes de 1r d'ESO graven amb mp4 petits arxius sonors creats i inspirats a partir d'una proposta i un model. El guió radiofònic general s'escriu i es confegeix ordenant aquestes falques sonores, que es fusionen i editat amb el programa "Audacity".

Es *deconstrueix* el poema "Cançó de pluja" fins a reconvertir-lo en guió radiofònic i es creen col·lectivament els efectes sonors que recreen les intensitats de la pluja definides pel vocabulari específic. Es graven la recitació i els efectes especials per separat i es fusionen. Es fa el mateix amb el vocabulari del vent, però creant íntegrament les frases del guió.

Narrativa Les experiències dels viatges de la colla de la ràdio són relatades com a notícia a la revista de l'institut "Ep!" Molts alumnes estan en ambdós consells de redacció. Es va ampliant el text en relat que recull punts de vista més surrealistes dels seus protagonistes i impressions estrafetes. El text es va reescriuint, ampliant i manipulant fins a esdevenir un conte, una ficció.

*El format digital de la revista es troba a la web de "Ràdio DPM, que ha esdevingut l'aparador dels aspectes més lúdics i dinàmics de la vida de l'"Insti".

Metalingüística Recull l'experiència de la ràdio parlant d'ella mateixa. Com es difon l'experiència a d'altres instituts, al Saló de l'Ensenyament, en uns tallers d'educació d'àmbit nacional de Catalunya, en un congrés d'àmbit Estatal... combinant tots els canals i suports: audio, text, visual, paper, digital,

etc. Hi participen conjuntament, com a oradors i editors, els professors amb els alumnes més experimentats de Batxillerat i d'ESO, que els hauran de rellevar en cursos vinents. Els desplaçaments tenen un aire semblant als dels les "troupes" de grups musicals amateurs.

Els recursos de la ràdio per internet són utilitzats en activitats de reforç, d'aula d'acollida i d'atenció a la diversitat. Permeten dinamitzar i reforçar el treball en aspectes socialitzadors, lexicals, morfològics, fonètics i ortogràfics. "Ràdio DPM" s'adapten tant a les activitats lectives d'aula com a les extraescolars, lúdiques i festives del centre i del municipi.

Narrativa i metalingüística

Narrativa Fem ràdio a l'institut

Metalingüística Congreso internet en el aula.pdf

Metalingüística Congreso internet e...

Metalingüística Fem ràdio als instituts Falca Diale...

Narrativa Fem ràdio a l'institut conte ampl...

Narrativa Fem ràdio a l'institut Ep revista I..

Programació i objectius didàctics:

1. Servir-se autònomament de la lectura com a font de lleure i de projecció personal.
2. Servir-se de noves tecnologies per tal de cercar, elaborar i transmetre informació.
3. Identificar i valorar en els mitjans de comunicació missatges verbals i no verbals relacionats amb els valors de la cultura pròpia.
4. Expressar-se oralment amb correcció, coherència i adequació a la situació comunicativa i al discurs.
5. Fer ús del llenguatge com a mitjà per fixar i desenvolupar les pròpies experiències i pensaments.
6. Millorar la pròpia expressió.
7. Conèixer i valorar els principals gèneres literaris.

Procediments	Fets i conceptes	Actituds, valors i normes
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Lectura expressiva i escenificació. ▶ Memorització i dramatització. ▶ Representació escrita i sonora d'onomatopeies i interjeccions. ▶ Transformació d'un text narratiu o poètic en un de dialogat. ▶ Reescriptura, ampliació i manipulació i imitació de textos. ▶ Creació d'un conte, d'un poema i d'un diàleg teatral. ▶ Adequació del registre al context. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Els tres gèneres actuals: narrativa (prosa), poesia (vers), teatre (diàleg). ▶ Sentiments, actituds, qualitats i defectes dels personatges. ▶ Teatre: tragèdia, comèdia i drama. Diàleg, personatges, acotacions, autor/a, director/a i actors/actrius. Actes i escenes. ▶ Narrativa. El narrador/a i l'autor/a. ▶ Novel·la i conte (narrativa popular). ▶ Imatges poètiques i recreació de sensacions i estats d'ànim. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Gust per la lectura i l'escenificació. ▶ Participació i iniciativa en activitats d'expressió oral i escrita, en l'activitat teatral i en la creació literària, d'acord amb normes convencionals. ▶ Interès per elaborar textos orals i escrits, clars, precisos i coherents. ▶ Presa de consciència de les possibilitats literàries i teatrals pròpies. ▶ Valoració de la importància i del sentit que aporten l'entonació i la puntuació per aconseguir una expressió correcta. ▶ Sensibilització i valoració del fet literari i teatral com a acte cultural i lúdic i com a mitjà de conscienciació dels problemes socials i econòmics.
Objectius didàctics específics	Pautes d'avaluació	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Llegir en veu alta un text teatral, narratiu o poètic i copsar-ne els aspectes significatius. ▶ Identificar el gènere teatral i conèixer-ne els elements més característics. ▶ Conèixer els orígens de la poesia i els recursos mètrics més bàsics. ▶ Transformar un text narratiu, poètic o teatral en un de dialogat i en un guió de ràdio. ▶ Modular la veu (to, volum, entonació, ritme, sentiment...) per ajustar-la a la interpretació de personatges segons la situació, l'estat d'ànim o la intenció. ▶ Transformar onomatopeies en efectes sonors elaborats a partir de recursos de l'entorn. ▶ Gravar sons amb instruments a l'abast: mòbil, mp3, mp4, càmeres digitals... ▶ Utilitzar els controls bàsics del programa d'edició d'àudio "Audacity". 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Llegeix de manera pertinent un text escrit teatral, poètic o narratiu. ▶ Fa l'entonació deguda en la lectura d'un poema (cançó), en un diàleg teatral i en una situació narrativa. ▶ Diferencia els elements visibles d'un text teatral: diàleg, acotacions, actes, escenes, personatges (principals i secundaris, protagonistes i antagonistes, rodons i plans...). ▶ És capaç de catalogar un text teatral en tragèdia, drama o comèdia. ▶ Distingeix entre rima, metre i ritme. ▶ Extreu la trama d'un text teatral, poètic o narratiu.. ▶ Distingeix els elements formals i de contingut més característics d'un text literari, especialment de la literatura popular. ▶ Redacta una nova versió narrativa utilitzant uns personatges, una trama o una localització diferents. 	